

Aurelia Kogus, Andrzej Rachwaniec

Nowa Huta - Pleszów. Stanowisko 17

Informator Archeologiczny : badania 12, 35-36

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

obejmuje swym zasięgiem /5 000 m²/ zachodni skłon wzniesienia opadającego w tym miejscu ku dolinie Oleśnicy. Południowo-zachodnia krawędź znaleziona została ongiś przez piasznice chłopskie. Obecnie stanowisko zarośnięte jest częściowo murawą i jałowcem, częściowo zaś jest odsłonięte w postaci niewielkich wydm.

Celem badań było przede wszystkim zlokalizowanie obiektu i ustalenie jego charakteru, dlatego wykopy rozmieszczone zostały w takich punktach, które sugerowały największą możliwość jego rozpoznania. W sumie przebadano 8 odcinków o łącznej powierzchni 162 m². W wyniku badań odkryto następujące zabytki:

1. Materiał krzemienisty składający się głównie z odłupków, kilku rdzeni i wiórów oraz z kilku narzędzi krzemienistych grupujących się zwłaszcza na zachodniej krawędzi wzniesienia. Według wstępnej analizy materiału krzemienistego zespół ten wskazuje na istnienie pracowni krzemieniarskich, czego dowodem jest m.in. duża ilość odłupków przy prawie zupełnym braku narzędzi. Odbywała się tu najprawdopodobniej wstępna obróbka krzemienia. Posługiwano się surowcem jurajskim, pochodzącym z miejscowych wychodni krzemieniarskich. Pracownie działały najprawdopodobniej w schyłkowym neolicie i we wczesnej epoce brązu, a użytkowane były przez ludność kultury ceramiki grzebykowo-dołkowej.

2. Materiał ceramiczny znajdował się przede wszystkim na południowo-zachodniej krawędzi wzniesienia i pochodził z trzech różnych okresów:

a/ Większa część ceramiki pochodzi z wczesnego okresu lateńskiego i wiąże się z kulturą grobów kłozowych. Ponadto stwierdzono wyraźną warstwę kulturową, wiążącą się z tą ceramiką i świadczącą o istnieniu osady tej kultury.

b/ Występują tu ślady osadnictwa z III okresu wczesnośredniowiecznego w postaci ułamków naczyń glinianych obtaczanych, z ornamentem żłobkowań poziomych.

c/ Najmłodszą ceramikę reprezentuje kilkanaście ułamków naczyń późnośredniowiecznych, toczonych na kole garncarskim, z ornamentem stempekowym.

Materiał z badań znajduje się w MAiE w Łodzi.

Nie przewiduje się kontynuacji badań.

NOWA HUTA-PLESZÓW
Stanowisko 17

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie
Oddział w Nowej Hucie

Badania prowadzili mgr Aurelia Kogus i mgr Andrzej Rachwaniec /autor sprawozdania/. Finansowała Huta im. Lenina. Dwudziesty drugi sezon

badan. Część osady wielokulturowej: neolit, epoka brązu oraz cmentarz kultury łużyckiej.

Badaniami objęto północną część stanowiska pleszowskiego w pobliżu szosy Kraków-Sandomierz, w bliskim sąsiedztwie Kombinatoru. Tegoroczne wykopaliska były uzupełnieniem wcześniejszych badań z lat 1973 i 1975, prowadzonych również w północnej części stanowiska. W sumie odsłonięto obszar o powierzchni 450 m² i wyeksplorowano 18 obiektów archeologicznych. Warstwa kulturowa była mocno zniszczona na znacznej przestrzeni wskutek przemysłowej działalności Kombinatoru.

Dziesięć obiektów to groby ciałopalne, popielnicowe kultury łużyckiej datowane na schyłek epoki brązu oraz jamy osadowe: cztery lędzielskiej kultury w tym jedna z wczesnej fazy tej kultury, dwie jamy kultury łużyckiej z IV okresu epoki brązu, pozostałe bez możliwości określenia przynależności kulturowej i chronologii. Materiał archeologiczny pochodzący z warstwy kulturowej to głównie fragmenty naczyń glinianych kultury lędzielskiej i łużyckiej oraz kilkanaście skorup kultury ceramiki sznurowej.

Z zabytków ruchomych na uwagę zasługuje fragment bransolety brązowej, długi brązowy z piętka oraz fragment klamry do pasa wykonanej z brązu - wszystko znaleziono w obrębie warstwy kulturowej. Ponadto na uwagę zasługuje nóż żelazny z wyodrębnionym kołcem do rękojeści znaleziony w popielnicy grobu 1 405.

Materiały są przechowywane w Nowohuckim Oddziale Muzeum Archeologicznego.

Badania będą kontynuowane.

NOWA HUTA- PLESZÓW
Stanowisko 17, 2a.

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie
Oddział w Nowej Hucie

Badania prowadziły dr Ewa Rook i dr Marta Godłowska. Finansowało MA w Krakowie. Dwudziesty drugi sezon badań. Osada wielokulturowa: neolit, epoka brązu, okres wpływów rzymskich, średniowiecze.

Kontynuowano badania w południowej i zachodniej części stanowiska. Przebadano dwa terytoria, na których stwierdzono 16 obiektów archeologicznych, w tym 15 jam i fragment wcześniej odkrytego rowu.

Do najstarszych obiektów należały jamy zasobowe kultury lędzielskiej. Wśród nich wyróżnił się obiekt częściowo zniszczony przez procesy erozyjne i orkę, wypełniony resztkami przepalonej konstrukcji /polepa/. Na niej znaleziono fragmenty szkieletu ludzkiego. W badanym w roku bieżącym